

Het Zondagochtend Concert

7 december 2025 - Grote Zaal - 11.00 uur

Akademie für Alte Musik Berlin
Georg Kallweit, viool/concertmeester
Mayumi Hirasaki, viool/concertmeester

Georg Philipp Telemann uit 'Ouverture-Suite in F', TWV 55:F7
1681-1767 'A la pastorelle'
Ouverture

Arcangelo Corelli Concerto grosso in g, op. 6 nr. 8
1653-1713 'Fatto per la notte di Natale'
Vivace - Grave - Allegro - Adagio/Allegro/
Adagio • Vivace - Allegro • Pastorale: Largo •
Vivace • Allegro • Pastorale: Largo

Antonio Vivaldi Concert in E, RV 270 'Il riposo, concerto per
1678-1741 il Santissimo Natale'
Allegro • Adagio • Allegro

Pietro Antonio Locatelli Concerto grosso in f, op. 1 nr. 8
1695-1764 'Kerstconcert'
Adagio • Allegro • Largo •
Vivace • Largo: Pastorale

Johann Sebastian Bach Dubbelconcert in d, BWV 1043
1685-1750 *Vivace • Largo ma non tanto • Allegro*

Dit concert wordt via livestream uitgezonden en is ook na
het concert nog te bekijken: zie concertgebouw.nl.

Steun ons

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later.
concertgebouw.nl/steun-ons

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open.
U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concert-
registraties en nog veel meer.

Verwacht in Het Zondagochtend Concert

11 jan - Grote Zaal

Isabelle Faust speelt Schumanns expressieve *Vioolconcert*

18 jan - Grote Zaal

Meesterpianist Pierre-Laurent Aimard speelt Mozart

25 jan - Grote Zaal

Pianoconcert van Liszt door winnaar Liszt Concours en Schumann 4

1 feb - Grote Zaal

Winterse dromen met Tsjaikovski en Sibelius

22 mrt - Kleine Zaal

The Image of Melancholy: John Dowland en Henry Purcell

Zien we u binnenkort weer terug op zondagochtend?

De volledige concertagenda vindt u op concertgebouw.nl/zondag.

Deel uw concertbeleving op social media! [#concertgebouw](https://twitter.com/concertgebouw)

Het Zondagochtend Concert wordt
elke week door AVROTROS rechtstreeks
uitgezonden op NPO Klassiek.

Het wereldberoemde barokorkest Akademie für Alte Musik Berlin komt naar Amsterdam met een aantrekkelijk barokprogramma, vol uitbundige kerstmuziek van Corelli, Locatelli en Vivaldi, en met een glansrol voor de twee concertmeesters Georg Kallweit en Mayumi Hirasaki. Even feestelijk en energiek zijn Telemanns *Ouverture* en Bachs *Dubbelconcert*.

Van de drie Italiaanse barokcomponisten op dit programma is Antonio Vivaldi, ook wel de pionier van het soloconcert genoemd, het beroemdst. Veel van de honderden soloconcerten die hij schreef worden tot op de dag van vandaag regelmatig uitgevoerd, met als bekendste voorbeeld natuurlijk *De vier jaargetijden*. Vivaldi, die zelf ook een begaafd violist was, schreef al die concerten voor zijn virtuoze sterleerlingen aan het gerenommeerde muziekinstituut Ospedale della Pietà, een van de vier Venetiaanse weeshuizen waar liefdadigheid werd gecombineerd met muziekonderwijs. Het minder bekende vioolconcert 'Il riposo, concerto per il Santissimo Natale', speciaal bedoeld voor 'het Allerheiligste Kerstfeest' (Santissimo Natale), doet op sommige momenten denken aan de Winter uit *De vier jaargetijden*. De ijle

vioolklanken lijken ook hier een langzame tred over het gladde ijs te verbeelden. Het fantasierijke slotdeel brengt ons in pastorale sferen, een indirecte verwijzing naar de herders aan wie de kerstster verscheen. Arcangelo Corelli, die 25 jaar ouder was dan Vivaldi, is tegenwoordig veel minder bekend, al is zijn 'Kerstconcert' (het achtste concert uit opus 6) nog altijd zeer populair. Corelli was net als Vivaldi zowel violist als pedagoog en componist, en hij was de uitvinder van het concerto grosso (concerten waarin een kleine groep solisten in dialoog gaat met de rest van het orkest). Ook al publiceerde hij in totaal slechts zes opusnummers, zijn composities waren tot ver buiten Italië bekend. Corelli schreef het geliefde 'Kerstconcert' vermoedelijk rond 1690 als intermezzo voor de kerstdienst, op verzoek van zijn mecenas, kardinaal Pietro Ottoboni. Wellicht dat hij daarom koos voor een gemoedelijk laatste deel met een pastoraal karakter, een geregeld terugkerend kenmerk van composities die tijdens kerstdiensten werden uitgevoerd. Pietro Locatelli speelde misschien nóg beter viool dan Corelli en Vivaldi, en zijn composities zijn zo mogelijk nóg inventiever dan die van zijn twee voorgangers. Naast zijn extreem

uitdagende vioolconcerten schreef Locatelli ook twaalf concerti grossi naar het voorbeeld van zijn inspirator Corelli. Hoewel deze muziek onmiskenbaar van zijn hand is, volgde Locatelli in grote lijnen Corelli's opus zes. Hij ging zelfs zo ver met imiteren dat zijn achtste concert ook het bijschrift 'Kerstconcert' kreeg. En net als in Corelli's 'Kerstconcert' eindigt dit stuk met een Pastorale.

Duitse barokcomponisten

De musici van het in 1982 opgerichte barokorkest Akademie für Alte Musik Berlin (Akamus) combineren de drie Italiaanse kerstconcerten met muziek van de Duitse barokcomponisten Georg Philipp Telemann en Johann Sebastian Bach. Toen beide genieën nog leefden was Telemann beroemder dan Bach. Hij componeerde ontzettend veel muziek in verschillende stijlen en genres en hield daarbij altijd rekening met de smaak van het publiek. Geen wonder dat hij zo geliefd was bij zijn tijdgenoten. In de eeuwen na zijn dood werd hem echter oppervlakkigheid verweten en gebrek aan een duidelijke eigen muzikale stijl. Gelukkig heeft de sublieme muziek van Bach niet tot gevolg gehad dat we Telemann vergeten zijn: tegenwoordig wordt zijn muziek weer op waarde geschat. Akamus opent het programma

met een van de vele ouvertures die Telemann schreef. Vanwege het idyllische karakter kreeg ook dit werk de bijnaam 'à la pastorelle'. Hoewel Bach nooit een voet buiten Duitsland zette, was hij maar al te goed op de hoogte van de muzikale ontwikkelingen in Europa. Om zich het populaire Italiaanse soloconcert eigen te maken, reisde hij niet zelf naar Italië, maar bestudeerde hij grondig de composities van Vivaldi. Dat Bach het Italiaanse genre al snel volledig beheerste blijkt onder andere uit het beroemde *Dubbelconcert in d* voor twee violen. De manier waarop Bach met de orkestratie speelt, is uiterst origineel. De twee solisten zijn met elkaar in gesprek én met het orkest. Soms antwoordt het orkest letterlijk, soms volgt er slechts een korte interruptie en op andere plaatsen neemt het orkest de solopartij volledig over. In het aangrijpende langzame deel spelen de twee violisten om beurten de hoofdrol. Het sprankelende *Dubbelconcert* van Bach heeft geen directe band met Kerstmis, maar past door zijn uitbundige sfeer uitstekend bij een feestelijk kerstprogramma.

Noortje Zanen